

CĂTRE: PARLAMENTUL ROMÂNIEI, SENAT

COMISIA PENTRU CULTURĂ ȘI MEDIA

În atenția: Domnului Radu-Cosmin PREDA, Președinte

Ref.: Eliminarea timbrului arhitecturii prin propunerea legislativă B384/2018 pentru modificarea Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment

Stimate Domnule Președinte,

Ordinul Arhitecților din România (OAR) se numără, alături de Uniunea Arhitecților din România (UAR), în categoria vizată de Legea 35/1994, republicată, care permite organizației noastre să gestioneze un fond public, dedicat proiectelor culturale. Începând cu anul 2007, OAR acordă finanțări din timbrul arhitecturii, alinate la cerințele societății și încurajând inovația în domeniul arhitecturii și promovarea culturii urbane. Amintim că prezenta inițiativă de eliminare a timbrului arhitecturii nu este prima de acest gen, motiv pentru care considerăm utilă o clarificare a sensului și rolului timbrului arhitecturii în creșterea calității vieții urbane.

Vă transmitem prin această adresă, poziția OAR cu privire la eliminarea timbrului arhitecturii prin propunerea legislativă B384/2018, înregistrată la Senat pentru dezbateră în data de 05.07.2018.

1. *Propunerea legislativă vizează eliminarea **completă și exclusivă** a timbrului arhitecturii din lista timbrurilor culturale reglementate prin Legea nr. 35/1994, republicată, prin abrogarea prevederilor referitoare la acesta. Potrivit expunerii de motive a propunerii legislative, principalul argument în favoarea acesteia este acela că organizațiile de drept privat, deși beneficiare ale sumelor provenite din timbrul arhitecturii conform legii, nu sunt îndreptățite să gestioneze astfel de fonduri. Astfel, se susține ideea că numai instituțiile statului ar fi îndreptățite să gestioneze fondurile respective, menite să sprijine menținerea patrimoniului construit din România. Acest fapt este contrazis de numeroase exemple de bune practici internaționale.*
2. *Deși expunerea de motive specifică faptul că cele două organizații beneficiare ale sumelor colectate din timbrul arhitecturii sunt OAR și UAR, motivarea ulterioară privind necesitatea eliminării timbrului arhitecturii se referă doar la statutul juridic al OAR și la modalitatea de gestionare și utilizare a acestor fonduri de către acesta. OAR este o organizație profesională de drept privat, fapt recunoscut în expunerea de motive. Prin Legea 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, republicată, acestui statut juridic i se adaugă caracterul de organizație nonprofit, apolitică, autonomă, independentă și de interes public. Prin urmare, OAR aparține unei categorii specifice a organizațiilor*

non-guvernamentale de drept privat, fiind înființat în baza unei legi și desemnat ca fiind de interes public, de către aceasta. Potrivit legislației în vigoare, interesul legitim public vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice¹.

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office@oar.archi

Având în vedere, pe de o parte misiunea OAR, reglementată de lege², de a reprezenta și ocroti, la nivel național și internațional, interesele profesiei de arhitect și de a proteja și promova calitatea produsului de arhitectură și urbanism, precum și scopul colectării timbrelor culturale de a finanța programe/proiecte culturale și editoriale, burse, premii, altele asemenea, ale căror rezultate sunt de interes public, constatăm că, din punct de vedere legal, este pe deplin justificată calitatea OAR de beneficiar a sumelor provenite din timbrul arhitecturii.

3. În expunerea de motive se afirmă, în mod injust, că OAR "dispune în mod liber de destinația acestor sume, inclusiv să-și asigure cheltuielile de funcționare." Această afirmație este contrazisă de legislația în vigoare, care dispune că beneficiarii acestor sume, deci inclusiv OAR, nu le pot utiliza pentru propria susținere, ci au obligația de a utiliza exclusiv pentru destinațiile prevăzute la art. 3 din Legea 35/1994, republicată. Reamintim că potrivit art. 5 alin. (2) din aceeași lege, *utilizarea sumelor reprezentând contravaloarea timbrelor în alte scopuri decât cele prevăzute la art. 3 constituie contravenție, dacă nu este săvârșită astfel încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni.* În vederea aplicării unitare și transparente a prevederilor art. 3 din Legea 35/1994, OAR a elaborat și aprobat, prin Hotărârea Consiliului național al OAR nr. 2352/18.12.2017, norme metodologice care detaliază tipurile de activități care pot fi finanțate, persoanele eligibile pentru a beneficia de finanțare și procedura de acordare a finanțărilor.
4. Invocarea lipsei de transparență a modului de cheltuire a sumelor provenite din timbrul arhitecturii de către OAR, în calitate de beneficiar al acestor fonduri este de nefondată. Legea 35/1994, republicată și normele metodologice de aplicare a acesteia includ prevederi clare privind încasarea, utilizarea și controlul acestora, inclusiv obligații clare ale beneficiarilor sumelor și ale instituțiilor statului cu atribuții de control. Prin urmare, OAR a raportat Ministerului Culturii, ultima oară în martie 2015, procedurile interne în baza cărora asigură finanțarea programelor/proiectelor/activităților prevăzute expres în art. 3 din Legea 35/1994, republicată, precum și toate acele activități finanțate și suma acordată fiecăreia. Informațiile privind toate cele menționate anterior sunt publice pe website-ul OAR. Astfel, orice contribuabil al timbrului arhitecturii, interesat de gestionarea acestuia de către OAR, poate avea acces la aceste informații. Precizăm că aceste sesiuni de finanțare sunt organizate transparent și competitiv, pe site-ul OAR fiind disponibile informații cu privire la procedura și criteriile în baza cărora se acordă aceste finanțări, numele persoanelor care au făcut parte din comisiile independente, în raport cu forurile de conducere ale OAR, care au evaluat și acordat finanțarea, precum și proiectele care au fost finanțate și suma acordată acestora³.

¹ Legea 554/2004 a contenciosului administrativ, art. 2, alin. (1), lit. r).

² Art. 24 alin. (1) și art. 25 alin (1) lit. a) din Legea 184/2001, republicată.

³ Sesiunea de finanțare nerambursabilă din timbrul arhitecturii 2018, <https://www.oar.archi/proiecte-culturale/sesiunea-de-finantare-nerambursabila-din-timbrul-arhitecturii-2018>

5. În ceea ce privește argumentul referitor la imposibilitatea evaluării eficienței cheltuirii fondurilor reprezentând contravaloarea timbrului arhitecturii, infirmăm acest punct de vedere. OAR a realizat o evaluarea a efectelor proiectelor finanțate din timbrul arhitecturii, iar rezultatele acesteia sunt prezentate în Broșura intitulată "Proiecte culturale și editoriale 2011 – 2014", document public pe website-ul OAR și anexat la prezenta adresă pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra efectelor generate de gestionarea corectă și eficientă de către OAR a timbrului arhitecturii. În absența acestor fonduri am fi puși în imposibilitatea de a continua implementarea politicilor demarate, pierderea timbrului de arhitectură fiind în fapt o pierdere a întregii societăți.
6. Se estimează în mod eronat în expunerea de motive că „veniturile” OAR din timbrul arhitecturii pe anul 2017 ar fi fost de aprox. 18 milioane lei, prin raportare la veniturile Inspectoratului de Stat în Construcții. Această estimare a sumelor colectate de OAR este nefundamentată, indicând că propunerea legislativă nu are la bază o analiză de facto a timbrului de arhitectură. Conform evidențelor OAR, veniturile încasate de organizația noastră pe 4 ani, respectiv 2014-2018, sunt de 20.947.109 lei. Reamintim că proporția fondurilor colectate din timbrul arhitecturii de care beneficiază OAR nu este una fixă. În conformitate cu prevederile legale în vigoare⁴, unitățile plătitoare sunt obligate să vireze sumele respective în conturile organizațiilor de creatori beneficiare, în funcție de opțiunea titularilor de drepturi de autor ori, după caz, a moștenitorilor acestora cu privire la organizația beneficiară, respectiv în cazul timbrului arhitecturii, OAR sau UAR.
7. În ceea ce privește argumentul privind dificultatea suportării costurilor de colectare a sumelor aferente timbrului arhitecturii de către autoritățile publice, din bugetele locale, apreciem că în acest caz nu este necesară eliminarea timbrului arhitecturii, existând și opțiunea reglementării unei proceduri prin care aceste sume să fie colectate direct de către beneficiari, respectiv OAR și UAR. Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 892 din 25 octombrie 2012⁵ citate și în Decizia nr. 495 din 4 iulie 2017, regimului juridic al acestor timbre este acela de „taxe speciale, denumite în doctrină taxe parafiscale”, care sunt „instituite în temeiul unor norme juridice adoptate special în acest scop” și reprezintă „acele sume de bani care se colectează fie de organele fiscale, fie direct de beneficiarii respectivelor venituri și se varsă în conturile anumitor instituții publice sau ale altor entități colective, publice sau private, altele decât colectivitățile publice locale sau stabilimentele administrative”. Prin urmare, arată Curtea, „taxele parafiscale sunt urmărite și încasate fie prin intermediul administrațiilor fiscale, fie direct de către beneficiarii legal desemnați, în conturile cărora ele se concentrează”. De altfel, precizăm că OAR colectează și în prezent fonduri provenite din timbrul arhitecturii direct de la plătitorii taxei pentru autorizația de construire, care aleg să vireze aceste sume direct în contul OAR.

⁴ Anexa 7 pct. 2 din Normele Metodologice din 14 octombrie 2003 privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora, aprobate prin Ordinul 2823/2003.

⁵ Decizie nr. 892 din 25 octombrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, în ansamblul său, precum și, în special, ale art. 1 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 35/1994, publicată în M.Of. 849 din 14-dec-2012

Atașăm prezentei adrese documentele și procedurile interne în baza cărora OAR acordă finanțări din sumele provenite din timbrul arhitecturii, în conformitate cu prevederile art. 3 din Legea 35/1994, republicată, după cum urmează:

- Extras din Regulamentul de organizare și funcționare a Ordinului Arhitecților din România, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 342 din 21 mai 2012 – pag. 1-2, care atestă aplicarea prevederilor de la art. 2 alin. (4), lit. b) din Legea 35/1994, republicată.
- Normele generale privind folosirea sumelor din timbrul arhitecturii de către OAR precum și Normele metodologice privind finanțarea de programe și proiecte culturale și proiecte editoriale din sumele colectate din timbrul arhitecturii, aprobate prin Hotărârea Consiliului național al OAR nr. 2352/18.12.2017.

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office@oar.archi

ÎN CONCLUZIE:

Având în vedere argumentele prezentate anterior și faptul că arhitectura este singura formă de exprimare artistică vizată de această propunere legislativă, în lipsa unei argumentări privind oportunitatea menținerii celorlalte timbre culturale prevăzute de Legea 35/1994, republicată, considerăm această inițiativă a fi una înjustă și discriminatorie. Legiuitorul a ales instituirea timbrului arhitecturii în cuprinsul Legii 35/1994, în vederea remedierii anumitor neajunsuri bugetare în susținerea culturii arhitecturale, iar eliminarea acestuia reprezintă o încălcare a dreptului constituțional al accesului cetățenilor la cultură. Susținerea culturii are loc prin acest venit extrabugetar, care, în fond, presupune o degrevare a bugetului de stat. Prin intermediul timbrului arhitecturii, statul participă indirect la dezvoltarea culturii și sprijină accesul cetățenilor la cultură. În contextul unei societăți care are nevoie de modele de bună practică, această propunere legislativă ar cauza o involuție a culturii arhitecturale și a procesului de creștere a calității vieții.

Prin urmare, vă solicităm respectuos să analizați argumentele prezentate în acest punct de vedere și să întocmiți un raport de respingere a acestei propuneri legislative. Totodată, ne arătăm deschiderea și flexibilitatea în a gândi un sistem care să lucreze în favoarea societății și culturii din România.

Cu deosebită considerație,

Arh. Alexandru Găvozdea
Președinte OAR

